

# Oran ve Orantı — Deneme

KPSS AI Coach · 07.09.2026 · 9 soru

1.  $a_1=10$ ,  $b_1=35$  ve  $a_2=16$  olduğuna göre, doğru orantıda  $b_2$  kaçtır?

- A) 56
- B) 21
- C) 40
- D) 51
- E) 64

2.  $x$  ve  $y$  pozitif sayılar olmak üzere,  $x$  ile  $y$  arasındaki oran  $3/2$  ve  $x=24$  olduğuna göre,  $y$  kaçtır?

- A) 16
- B) 12
- C) 18
- D) 30
- E) 36

3. Mehmet'in kullandığı sabit süratli araç 10 dakikada 12 km yol almaktadır. Araç aynı süratle 25 dakikada kaç kilometre yol alır?

- A) 24
- B) 30
- C) 32
- D) 36
- E) 48

4. Elif, 3 kilogramlık bir ürüne 180 TL ödemiştir. Aynı ürünün kilogram fiyatı değişmediğine göre 5 kilogram için kaç TL ödemelidir?

- A) 270
- B) 300
- C) 320
- D) 360
- E) 450

5.  $a_1 = 18$ ,  $b_1 = 24$  ve  $a_2 = 27$  olduğuna göre, doğru orantıda  $b_2$  kaçtır?

- A) 30
- B) 32
- C) 36
- D) 40
- E) 42

6.  $a_1 = 8$ ,  $b_1 = 15$  ve  $a_2 = 24$  olduğuna göre, doğru orantıda  $b_2$  kaçtır?

- A) 30
- B) 40
- C) 45
- D) 48
- E) 60

7.  $a_1 = 6$ ,  $b_1 = 20$  ve  $a_2 = 15$  olduğuna göre, ters orantıda  $b_2$  kaçtır?

- A) 6
- B) 8
- C) 10
- D) 12
- E) 50

8. Mert, sabit süratle 10 dakikada 12 km yol almaktadır. Buna göre Mert aynı süratle 35 dakikada kaç kilometre yol alır?

- A) 24 km
- B) 35 km
- C) 42 km
- D) 48 km
- E) 60 km

9. Elif, tanesi aynı fiyattan 4 defter için 72 TL ödemiştir. Buna göre Elif aynı defterlerden 7 tane alsaydı kaç TL öderdi?

- A) 96 TL
- B) 108 TL
- C) 126 TL
- D) 144 TL
- E) 168 TL

## Cevap Anahtarı

---

1. A

2. A

3. B

4. B

5. C

6. C

7. B

8. C

9. C

## Çözümler

---

1. Doğru orantı bağıntısında 35,  $16/10$  ile çarpılır.  $35 \cdot 16/10 = 56$  bulunur; 21, ikinci değeri eksik oranla çarpma yanlışsından doğar.
2.  $x/y = 3/2$  olduğundan  $24/y = 3/2$  yazılır. İçler dışlar çarpımıyla  $3y = 48$  ve  $y = 16$  bulunur; 36, oranı ters kurma hatasının sonucudur.
3. Sabit süratte alınan yol ile zaman doğru orantılıdır. 25 dakikadaki yol  $12 \cdot 25 / 10 = 30$  kilometredir. 24, 25 dakika yerine 20 dakika kullanma; 48 ise verilen örnekteki 40 dakikayı doğrudan taşıma hatasıdır.
4. Toplam ödeme miktarı ürün miktarıyla doğru orantılıdır. Bir kilogramın fiyatı  $180 / 3 = 60$  TL olduğundan 5 kilogramın fiyatı  $5 \cdot 60 = 300$  TL olur. 360, 5 yerine 6 kilogram üzerinden işlem yapma hatasıdır.
5. Yeni değer oranı  $27 / 18 = 3/2$ 'dir. Bu oran 24 ile çarpıldığında  $b_2 = 24 \cdot 3/2 = 36$  bulunur. 32, oranı  $4/3$  alma; 40 ise kesri yanlış sadeleştirme hatasıdır.
6. Doğru orantıda ikinci değer,  $15 \cdot (24/8)$  işlemiyle bulunur.  $24/8 = 3$  olduğundan  $b_2 = 15 \cdot 3 = 45$  olur. 30 değeri oranı ters kurma, 40 değeri ise çarpanları eksik kullanma hatasından kaynaklanır.
7. Ters orantıda çarpım sabit kaldığı için  $b_2 = 20 \cdot (6/15)$  bağıntısı uygulanır.  $6/15 = 2/5$  olduğundan  $b_2 = 20 \cdot 2/5 = 8$  bulunur. 50 değeri, oranı ters çevirme hatasının tipik sonucudur.
8. Sabit süratte alınan yol zamanla doğru orantılıdır. Bu nedenle 35 dakikadaki yol  $12 \cdot (35/10) = 42$  km olur. 24 km tek birimlik zamanı yanlış alma, 48 km ise verilen örnekteki 40 dakikayı doğrudan kullanma hatasından doğar.
9. Defter sayısı ile toplam ödeme doğru orantılıdır. Bir defterin fiyatı  $72/4 = 18$  TL olduğundan 7 defterin fiyatı  $7 \cdot 18 = 126$  TL olur. 144 TL, 7 yerine 8 defter üzerinden hesaplama hatasını gösterir.